

Zasady funkcjonowania kont księgi głównej dla Urzędu Miasta w Gostyninie

Konta bilansowe

1. Konto 011 - „Środki trwałe”

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych środków trwałych służących działalności podstawowej jednostki oraz jej działalności finansowo wyodrębnionej, które nie podlegają ujęciu na koncie 013. Konto 011 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków trwałych w wartości początkowej, ewentualnie skorygowanej w wyniku zarządzonej aktualizacji wyceny lub ulepszenia. Środki trwałe finansuje się ze środków na wydatki inwestycyjne. Podlegają inwentaryzacji raz w ciągu 4 lat, gdyż znajdują się na terenie strzeżonym. Na koncie 011 ujmuje się wszystkie środki trwałe bez względu na to, czy są **używane**, czy też czasowo lub trwale nieczynne.

2. Konto 013 - „Pozostałe środki trwałe”

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej własnych pozostałych środków trwałych nie podlegających ujęciu na koncie 011, wydanych do używania na potrzeby działalności podstawowej jednostki lub działalności finansowo wyodrębnionej, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Pozostałe środki trwałe finansuje się ze środków na bieżące wydatki (z wyjątkiem pierwszego wyposażenia obiektu, które tak jak ten obiekt finansowane są ze środków na inwestycje). Na koncie 013 nie ujmuje się pozostałych środków trwałych o wartości do 1 000 zł wydanych do użytkowania, które podlegają wyłącznie ewidencji ilościowej i znajdują się w obiektach strzeżonych, co jest wystarczające dla zabezpieczenia majątku jednostki.

Konto 013 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość początkową pozostałych środków trwałych znajdujących się w używaniu.

Saldo tego konta nie występuje w bilansie, ponieważ przy sporządzaniu bilansu koryguje się je o wartość umorzenia księgowanego na koncie 072.

3. Konto 020- „Wartości niematerialne i prawne”

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń wartości początkowej wartości niematerialnych i prawnych, do których zalicza się w szczególności programy komputerowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, nabyte spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu oraz inne nabyte prawa majątkowe.

Wartości niematerialne i prawne podlegają inwentaryzacji w okresie czwartego kwartału do 15 stycznia, drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami.

Konto 020 może wykazywać saldo Wn, które oznacza wartość początkową będących na stanie wartości niematerialnych i prawnych. W bilansie saldo konta 020 wykazuje się po zmniejszeniu o zaksięgowane umorzenie dotyczące wartości niematerialnych i prawnych. Do konta 020 należy

prowadzić szczegółową ewidencję poszczególnych składników wartości niematerialnych i prawnych z jednoczesnym grupowaniem w przekrojach niezbędnych do ustalenia umorzenia podstawowych wartości niematerialnych i prawnych (na koncie 071) oraz umorzenia pozostałych wartości niematerialnych i prawnych (na koncie 072) a także umożliwiających rozliczenie osób odpowiedzialnych za ich stan.

4. Konto 030- „Długoterminowe aktywa finansowe”

Służy do ewidencji finansowych składników majątku trwałego: akcji i udziałów w obcych podmiotach gospodarczych; akcji i innych długoterminowych papierów wartościowych, traktowanych jako lokaty o terminie wykupu dłuższym niż rok; innych finansowych składników majątku trwałego.

Na stronie Wn księguje się zwiększenia długoterminowych aktywów finansowych. Po stronie Ma konta 030 księguje się wszelkie zmniejszenia wartości aktywów.

Do konta 030 należy prowadzić ewidencję szczegółową, która powinna umożliwić ustalenie wartości poszczególnych rodzajów długoterminowych aktywów finansowych.

Długoterminowe aktywa finansowe posiadane przez jednostkę podlegają corocznej inwentaryzacji w ostatnim dniu roku.

Konto 030 może wykazywać saldo debetowe, które wyraża wartość ewidencyjną długoterminowych aktywów finansowych posiadanych przez jednostkę.

W bilansie długoterminowe aktywa finansowe wykazuje się w wartości wynikającej z salda konta 030 skorygowanej o ewentualne saldo konta 073 „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”.

5. Konto 071- „Umorzenie środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej podstawowych środków trwałych i podstawowych wartości niematerialnych i prawnych z tytułu ich umorzenia według stawek amortyzacyjnych.

Na stronie Ma konta 071 ujmuje się wszelkie zwiększenia a na stronie Wn wyksięgowanie dotychczasowego umorzenia a także wszelkie zmniejszenia umorzenia wartości początkowej podstawowych środków trwałych oraz podstawowych wartości niematerialnych i prawnych. Konto 071 może wykazywać saldo Ma, które wyraża stan umorzenia wartości podstawowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych umarzanych stopniowo. Saldo konta 071 koryguje wartość początkową podstawowych środków trwałych ewidencjonowanych na koncie 011 i podstawowych wartości niematerialnych i prawnych z konta 020. Wobec tego w bilansie podstawowe środki trwałe i podstawowe wartości niematerialne i prawne wykazuje się w wartości netto, tj. w wartości początkowej pomniejszonej o dotychczasowe umorzenie.

6. Konto 072- „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych”

Służy do ewidencji zmniejszeń wartości początkowej pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, podlegających umorzeniu w pełnej wartości, w miesiącu wydania ich do używania, z tytułu dokonanego umorzenia.

Na stronie Ma konta 072 księguje się naliczone 100% umorzenie pozostałych środków trwałych, zbiorów bibliotecznych i pozostałych wartości niematerialnych i prawnych wydanych do używania pochodzących z zakupu oraz otrzymania nieodpłatnie z darowizn, przyjętych na stan ujawnionych nadwyżek oraz dotychczasowe umorzenie używanych pozostałych środków trwałych otrzymanych nieodpłatnie od innych jednostek i zakładów budżetowych oraz gospodarstw pomocniczych, na podstawie definicji administracyjnych.

Na stronie Wn konta 072 księguje się zmniejszenia wartości umorzenia, odpowiadającego wartości rozchodowanych pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych (z powodu zużycia lub zniszczenia, niedoboru, szkody, przekazania nieodpłatnego lub sprzedaży).

Konto 072 może wykazywać saldo Ma, które wyraża umorzenie wartości początkowej będących w używaniu pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych podlegających całkowitemu umorzeniu w miesiącu wydania do użytkowania

Saldo konta 072 musi się równać sumie sald kont 013, 014 oraz 020 w części odnoszącej się do pozostałych wartości niematerialnych i prawnych umarzanych w 100% w miesiącu wydania do użytkowania

Saldo konta 072 koryguje wartość początkową środków ujętych na kontach 013, 014 i 020 w części dotyczącej pozostałych wartości niematerialnych i prawnych i wobec tego wartość bilansowa tych składników jest zerowa.

7. Konto 073- „Odpisy aktualizujące długoterminowe aktywa finansowe”

Służy do ewidencji skutków trwałej utraty wartości długoterminowych aktywów finansowych ewidencjonowanych w cenie nabycia. Te odpisy aktualizujące dokonuje się nie później niż na koniec okresu sprawozdawczego.

Konto może wykazywać saldo Ma, które oznacza wartość odpisów aktualizujących długoterminowe aktywa finansowe.

8. Konto 080- „Inwestycje” (środki trwale w budowie)

Służy do ewidencji kosztów inwestycji rozpoczętych oraz rozliczenia kosztów inwestycji na uzyskane efekty. Na koncie 080 księguje się również rozliczenie kosztów dotyczących zakupów gotowych środków trwałych.

Przez środki trwale w budowie rozumie się zaliczane do aktywów trwałych, środki trwale w okresie budowy, montażu lub ulepszenia już istniejącego środka trwałego.

Na stronie Wn konta 080 ujmuje się w szczególności:

- poniesione koszty dotyczące inwestycji prowadzonych zarówno przez obcych wykonawców, jak i we własnych zakresie,
- poniesione koszty przekazanych do montażu lecz jeszcze nie oddanych do użytkowania maszyn, urządzeń oraz innych przedmiotów zakupionych od kontrahentów,
- poniesione koszty ulepszenia środka trwałego (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja, adaptacja lub modernizacja), które powodują zwiększenie wartości użytkowej środka trwałego,
- rozliczenie nadwyżki zysków inwestycyjnych nad stratami inwestycyjnymi,
- nieodpłatne przejście inwestycji w toku realizacji.

Na stronie Ma konta 080 księguje się w szczególności:

- wartość uzyskanych efektów inwestycyjnych,
- rozliczenie nakładów bez efektów,
- rozliczenie nadwyżki, strat inwestycyjnych nad zyskami inwestycyjnymi,
- nieodpłatne przekazanie inwestycji w toku realizacji.

Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 080 powinna zapewnić wyodrębnienie kosztów inwestycji według poszczególnych zadań oraz skalkulowanie ceny nabycia lub kosztu wytworzenia poszczególnych obiektów środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jak również umożliwić ustalenie źródeł finansowania inwestycji, wielkości zaangażowania środków, w tym otrzymanych od innych jednostek organizacyjnych. Konto 080 może wykazywać saldo Wn, które oznacza koszty inwestycji niezakończonych.

9. Konto 101- „Kasa”

Służy do ewidencji wpływów i rozchodów gotówkowych oraz nadwyżki i niedoboru kasowego.

Na stronie Wn konta 101 ujmuje się wpływy gotówkowe oraz nadwyżki kasowe a na stronie Ma rozchody gotówki i niedobory kasowe.

Konto 101 może wykazywać saldo Wn, które wyraża stan gotówki w kasie i wartość znaków skarbowych w kasie.

Stan gotówki w kasie musi być zgodny z saldem wynikającym z raportu. Inwentaryzacja gotówki w kasie musi być przeprowadzona na ostatni dzień każdego roku obrotowego a ponadto w przypadku szkód losowych, włamań, kradzieży i innych wydarzeń mogących wpłynąć na stan gotówki oraz w związku z każdą zmianą kasjera a po za tym w okresach i z częstotliwością niezbędną dla kontrolowania stanu gotówki przechowywanej w kasie w ciągu roku.

10. Konto 130- „Rachunek bieżący jednostek budżetowych”

Służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów budżetowych, objętych planem finansowym jednostki budżetowej

Na koncie 130 ujmuje się wypłaty z tytułu realizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych, wpłaty z tytułu realizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych na podstawie ustaw.

Opłaty przekazów pocztowych i opłaty bankowe związane ze zwrotem nadpłat dochodów budżetowych obciążają wydatki budżetowe jednostki budżetowej

Uzyskane przez jednostkę budżetową zwroty wydatków, dokonywanych w tym samym roku budżetowym, przyjmowane są na rachunek bankowy wydatków budżetowych i zmniejszają wykonanie wydatków w tym roku budżetowym (z wyjątkiem wydatków, wynikających z faktur Vat z tytułu dokonanej sprzedaży).

Zapisy na koncie 130 dokonywane są na podstawie wyciągów bankowych, w związku z czym musi zachodzić pełna zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na koncie 130 obowiązuje zachowanie zasady czystości obrotów, co oznacza, że do błędnych zapisów, zwrotów, nadpłat i korekt wprowadza się dodatkowo techniczny zapis ujemny.

Na koniec roku budżetowego konto 130 może wykazywać saldo Wn, przy czym ulega ono likwidacji w okresie przejściowym w momencie dokonania przelewu niewykorzystanych środków budżetowych na rachunek Gminy Miasta Chełma- najpóźniej do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym.

11. Konto 135- „Rachunek środków funduszy specjalnego przeznaczenia”

Służy do ewidencji środków specjalnego przeznaczenia poza środkami inwestycyjnymi. Na koncie tym ujmuje się w szczególności środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Na stronie Wn konta 135 ujmuje się wpływy na rachunek bankowy a na stronie Ma rozchody z tego rachunku.

Saldo Wn konta 135 oznacza stan środków pieniężnych funduszy zgromadzonych na rachunku bankowym.

12. Konto 137- „Rachunki środków funduszy pomocowych”

Konto służy do ewidencji środków pieniężnych otrzymanych w walucie polskiej lub obcej na realizację wyodrębnionych zadań, projektów lub programów a w szczególności środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej oraz innych środków pochodzących ze źródeł zagranicznych nie podlegających zwrotowi, wydzielonych na odrębnych rachunkach bankowych.

Na stronie Wn konta 137 dokonuje się księgowania wyłącznie na podstawie dowodów bankowych.

Na stronie Wn konta 137 ujmuje się wpływy środków a na stronie Ma wypłaty środków. Konto 137 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pochodzących z funduszy pomocowych na wyodrębnionych rachunkach bankowych.

13. Konto 138- „Rachunki środków na prefinansowanie”

Konto 138 służy do ewidencji operacji pieniężnych dokonywanych na wyodrębnionych rachunkach bankowych otwartych na potrzeby operacji finansowych dotyczących prefinansowania w ramach pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa na finansowanie zadań realizowanych z udziałem środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Na koncie 138 ujmuje się operacje dotyczące w szczególności: wpływu pożyczek zaciągniętych z budżetu państwa, wykorzystania pożyczek, zwrotu pożyczek

Na koncie 138 dokonuje się wyłącznie księgowania na podstawie dowodów bankowych.

Na stronie Wn konta 138 ujmuje się wpływy zaciągniętych pożyczek oraz środki przeznaczone na ich spłatę. Na stronie Ma konta 138 ujmuje się wypłaty na cele określone w umowie pożyczki oraz zwroty pożyczek

Konto 138 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na wydzielonych rachunkach bankowych pożyczek na prefinansowanie.

14. Konto 139- „Inne rachunki bankowe”

Służy do ewidencji operacji dotyczących środków pieniężnych, wydzielonych na innych rachunkach bankowych niż rachunki bieżące i inwestycyjne oraz specjalnego przeznaczenia. W szczególności na koncie tym prowadzi się ewidencję obrotów na wyodrębnionych rachunkach bankowych akredytyw bankowych otwartych przez jednostkę budżetową, sum na zlecenie.

Na stronie Wn konta 139 ujmuje się wpływy środków pieniężnych wydzielonych z rachunków bieżących oraz wpływy sum depozytowych i sum na zlecenie a po stronie Ma rozchody tych środków.

Konto 139 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan środków pieniężnych znajdujących się na innych rachunkach bankowych.

Na koncie 139 księguje się operacje na podstawie dowodów bankowych i musi zachodzić pełna zgodność zapisów jednostki z zapisami bankowymi.

15. Konto 140- „Krótkoterminowe papiery wartościowe i inne środki pieniężne”

Służy do ewidencji krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, których wartość wyrażona jest zarówno w walucie polskiej, jak i w walucie obcej a także środków pieniężnych w drodze.

Na stronie Wn konta 140 ujmuje się zwiększenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych a na stronie Ma zmniejszenia stanu krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych

Ewidencja szczegółowa do konta 140 powinna umożliwić ustalenie:

- poszczególnych składników krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych,
- wyrażonego w walucie polskiej i obcej stanu poszczególnych krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych, z podziałem na poszczególne

waluty obce,
wartości krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych powierzonych poszczególnym osobom za nie odpowiedzialnym,
wartości środków pieniężnych w drodze, z podziałem na rodzaje działalności jednostki, których dotyczą.

Konto 140 może wykazywać saldo Wn, które oznacza stan krótkoterminowych papierów wartościowych i innych środków pieniężnych a także wartości środków pieniężnych w drodze.

16. Konto 201- „Rozrachunki z dostawcami i odbiorcami”

Służy do ewidencji wszelkich rozrachunków i roszczeń z tytułu dostaw, robót i usług według poszczególnych kontrahentów, w tym również zaliczek na poczet dostaw, robót i usług w tym również z tytułu działalności inwestycyjnej.

Konto 201 może mieć dwa salda, które ustala się na podstawie ewidencji analitycznej. Saldo Wn oznacza stan należności a saldo Ma stan zobowiązań.

Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu wydatków budżetowych

17. Konto 221- „Należności z tytułu dochodów budżetowych”

Konto 221 jest przeznaczone do ewidencji analitycznej należności jednostki budżetowej z tytułu dochodów budżetowych, których termin płatności przypada na dany rok budżetowy Na stronie Wn konta 221 ujmuje się ustalone na dany rok budżetowy należności z tytułu dochodów budżetowych oraz zwroty nadpłat a na stronie Ma wpłaty należności oraz odpisy (zmniejszenia) należności Kwoty dochodów nienależnie wpłaconych lub orzeczonych do zwrotu stanowią nadpłaty.

Nadpłaty te, powstałe zarówno w bieżącym roku budżetowym, jak i w ubiegłych latach budżetowych zwraca się z tej podziałki klasyfikacji dochodów, na którą zalicza się bieżące wpływy tego samego rodzaju.

Jeżeli przepisy szczególne nie stanowią inaczej jednostka budżetowa zalicza nadpłaty na inne wymagalne należności, przypadające od tego samego dłużnika a w razie braku takich należności zwraca je uprawnionej osobie.

Oprocentowanie nadpłat, związanych z uchyleniem lub zmianą decyzji ustalającej wysokość należności budżetowych pomniejsza dochody budżetowe z tytułu odsetek za zwłokę.

Odsetki od nieterminowych płatności winny być naliczane i ewidencjonowane nie później niż na koniec każdego kwartału.

Nie stosuje się czynności egzekucyjnych, polegających na wysyłaniu do zobowiązanych wezwań do zapłaty oraz nie podejmuje się w stosunku do zobowiązanych czynności egzekucyjnych przewidzianych prawem, jeżeli należność nie przewyższa kosztów wysłania upomnienia.

Ewidencja szczegółowa do konta 221 powinna być prowadzona według rozdziałów i podziałek klasyfikacji budżetowej oraz dłużników

Konto 221 może wykazywać dwa salda: Wn- oznaczające stan należności z tytułu dochodów budżetowych oraz Ma- oznaczające stan zobowiązań z tytułu nadpłat w tych dochodach.

W bilansie wykazuje się należności skorygowane o odpisy aktualizujące wynikające z konta 290.

18. Konto 222- „Rozliczenie dochodów budżetowych”

Konto 222 służy do ewidencji rozliczenia, zrealizowanych przez jednostką budżetową dochodów budżetowych

Na stronie Ma konta 222 ujmuje się zobowiązanie wobec budżetu miasta, ustalone na koniec każdego miesiąca, w wysokości zainkasowanych w danym miesiącu dochodów budżetowych

(na podstawie analitycznej ewidencji prowadzonej do konta 130).

Na stronie Wn konta 222 ujmuje się kwoty dochodów budżetowych przelane do budżetu miasta.

Konto 222 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan dochodów budżetowych zrealizowanych, lecz nie przelanych na rachunek budżetu miasta.

W okresie przejściowy, saldo konta 222 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek budżetu miasta (najpóźniej do 10 dnia następnego miesiąca).

19. Konto 223- „Rozliczenie wydatków budżetowych”

Konto 223 służy do ewidencji rozliczenia, zrealizowanych przez jednostkę budżetową wydatków budżetowych. Kwotę zrealizowanych wydatków budżetowych ustala się w oparciu o ewidencję szczegółową do konta 130.

Na stronie Ma konta 223 ujmuje się okresowe wpływy środków budżetowych, otrzymanych od dysponenta wyższego stopnia, na pokrycie wydatków budżetowych jednostki. Na stronie Wn konta 223 ujmuje się przeniesienie, na koniec miesiąca zrealizowanych przez jednostkę wydatków budżetowych na konto funduszu jednostki na podstawie sprawozdania. Konto 223 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan środków budżetowych otrzymanych na pokrycie wydatków budżetowych, lecz niewykorzystanych do końca roku. W okresie przejściowym saldo konta 223 ulega likwidacji poprzez księgowanie przelewu na rachunek dysponenta wyższego stopnia środków budżetowych niewykorzystanych do końca roku (najpóźniej do 15 stycznia następnego roku).

20. Konto 224- „Rozliczenie udzielonych dotacji budżetowych”

Konto 224 służy do ewidencji rozliczenia przez urząd miasta udzielonych dotacji budżetowych.

Na stronie Wn konta 224 ujmuje się wartość dotacji przekazanych przez urząd miasta.

Na stronie Ma konta 224 ujmuje się wartość dotacji uznanych za wykorzystane i rozliczone w korespondencji z kontem 810.

Saldo Wn konta 224 oznacza wartość niewykorzystanych, nierozliczonych dotacji lub wartości dotacji należnych do zwrotu w roku, w którym zostały przekazane. Rozliczone i przypisane do zwrotu dotacje, które urząd miasta zalicza do dochodów budżetowych są ujmowane na koncie 221.

Ewidencja szczegółowa do konta 224 powinna umożliwić ustalenie wartości przekazanych dotacji według jednostek dotowanych oraz przeznaczenia.

21. Konto 225- „Rozrachunki z budżetami”

Służy do ewidencji rozrachunków z budżetami z tytułu podatków: podatek Vat, podatek dochodowy od osób fizycznych, podatek zryczałtowany.

Na stronie Ma konta 225 ujmuje się w szczególności:

naliczone zobowiązania wobec budżetów z tytułu podatków i opłat płaconych przez jednostkę,

zobowiązania z tytułu podatków pobranych przez jednostkę w imieniu budżetu (podatek dochodowy od osób fizycznych), podatek Vat.

Na stronie Wn konta 225 ujmuje się w szczególności:

przekazanie do urzędów skarbowych lub gmin należnych podatków i opłat, należności od budżetu z tytułu nadpłaconych podatków.

Ewidencja szczegółowa do konta 225 prowadzona jest w szczególności rozdziałów i klasyfikacji budżetowej oraz zapewnia możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań, odrębnie dla każdego

tytułu rozrachunków i urzędu skarbowego (urzędu gminy). Konto 225 może mieć dwa salda ustalone jako sumy sald kont szczegółowych. Saldo Wn konta 225 oznacza stan należności a saldo Ma stan zobowiązań wobec budżetu (urzędu skarbowego lub urzędu gminy).

22. Konto 226- „Długoterminowe należności budżetowe”

Służy do ewidencji w organach założycielskich nadzorujących należności z tytułu mienia likwidowanych, prywatyzowanych lub sprzedanych przedsiębiorstw państwowych i komunalnych oraz innych podległych jednostek organizacyjnych oraz innych długoterminowych należności jednostek budżetowych podlegających zaliczeniu na dochody budżetowe. Do długoterminowych należności budżetowych zalicza się te, których termin zapłaty przypada na lata następujące po roku, w którym dokonywane są księgowania. Nie dokonuje się odpisów aktualizujących należności z tytułu dochodów budżetowych. Ewidencja szczegółowa do konta 226 winna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności poszczególnych tytułów.

Konto 226 może wykazywać saldo Wn oznaczające wartość długoterminowych należności budżetowych.

23. Konto 228- „Rozliczenie wydatków ze środków funduszy pomocowych”

Konto 228 służy do ewidencji rozliczenia wydatków dokonanych przez jednostkę ze środków funduszy pomocowych lub środków otrzymanych tytułem prefinansowania lub innych środków, z których dokonane wydatki podlegają refundacji ze środków funduszy pomocowych a w szczególności z budżetu Unii Europejskiej albo ze środków pochodzących ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

Na stronie Wn konta 228 ujmuje się środki przekazane innym jednostkom, w korespondencji z kontem 137 lub 138.

Na stronie Ma konta 228 ujmuje się okresowe lub roczne przeksięgowania wydatków dokonanych, w korespondencji z kontem 908.

Konto 228 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan otrzymanych środków z funduszy pomocowych, tytułem prefinansowania lub innych na wyodrębnione rachunki jednostki, lecz jeszcze niewykorzystanych na pokrycie wydatków.

24. Konto 229- „Pozostałe rozrachunki publiczno-prawne”

Służy do ewidencji rozrachunków publiczno-prawnych innych niż rozrachunki z budżetami. Ujmuje się na nim rozrachunki z ZUS.

Na stronie Wn konta 229 ujmuje się należności oraz spłatę i zmniejszenie zobowiązań a na stronie Ma zobowiązania, spłatę i zmniejszenie należności z tytułu rozrachunków publiczno-prawnych.

Ewidencja szczegółowa do konta 229 powinna być prowadzona w szczególności rozdziałów i tytułów rozrachunków oraz podmiotów, z którymi dokonywane są rozliczenia.

Konto 229 może wykazywać dwa salda, saldo Wn na którym ujmuje się stan należności i saldo Ma na którym ujmuje się stan zobowiązań.

25. Konto 231- „Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń”

Służy do ewidencji rozrachunków z pracownikami jednostki z tytułu naliczonych: wypłat pieniężnych i świadczeń rzeczowych, zaliczanych na mocy odrębnych przepisów do wynagrodzeń wynikających z umowy o pracę, naliczonych wypłat z tytułu zaliczek na poczet wynagrodzeń, naliczonych wypłat zasiłków pokrywanych przez ZUS, które naliczono na listach wynagrodzeń, naliczonych potrąceń wynagrodzeń obciążających pracownika. Na koncie tym ewidencjonowane są również, ujmowane na listach płac, świadczenia nie zaliczane do wynagrodzeń, np. różne ekwiwalenty.

Na stronie Wn konta 231 ujmuje się w szczególności: wypłaty wynagrodzeń i zaliczek na wynagrodzenia, wydanie zaliczanych do wynagrodzeń świadczeń w naturze lub wypłacenie za nie ekwiwalentów, potrącenia obciążające pracownika, dokonane z naliczonych na liście wynagrodzeń, wypłaty zasiłków ZUS naliczonych na liście wynagrodzeń.

Na stronie Ma konta 231 księguje się zobowiązania jednostki z tytułu wynagrodzeń a przede wszystkim:

- naliczone wynagrodzenia obciążające koszty,
- naliczone wynagrodzenia pokrywane z sum na zlecenie,
- naliczone na listach wynagrodzeń zasiłki finansowane przez ZUS.

Konto 231 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności od pracowników, m.in. z tytułu nadpłaconych wynagrodzeń. Saldo Ma oznacza stan zobowiązań z tytułu naliczonych a nie wypłaconych wynagrodzeń.

26. Konto 234- „Pozostałe rozrachunki z pracownikami”

Służy do ewidencji należności, roszczeń i zobowiązań wobec pracowników z wszelkich innych tytułów niż wynagrodzenia, tj. należności z tytułu pobranych do rozliczenia zaliczek, należności od pracowników z tytułu dokonanych przez jednostkę świadczeń odpłatnych, należności z tytułu pożyczek z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, należności i roszczeń od pracowników z tytułu niedoboru i szkód, zapłaconych zobowiązań wobec pracowników, rozliczonych zaliczek i zwrotów środków pieniężnych, wpływów należności od pracowników.

Na stronie Wn konta 234 ujmuje się w szczególności:

- wypłacone pracownikom zaliczki z tytułu wydatków obciążających jednostkę,
- zapłacone zobowiązania wobec pracowników.

Na stronie Ma konta 234 ujmuje się w szczególności:

- rozliczone zaliczki i zwroty środków pieniężnych,
- wpłaty należności od pracowników.

Zasady wypłaty i rozliczania zaliczek zostały określone w „Instrukcji obiegu, kontroli i archiwizowania dokumentów finansowo-księgowych”.

Konto 234 może wykazywać dwa salda. Saldo Wn stanowi sumę sald należności a saldo Ma wykazuje stan zobowiązań wynikających z kont analitycznych.

Do konta 234 należy prowadzić ewidencję analityczną imienną dla poszczególnych pracowników.

27. Konto 240- „Pozostałe rozrachunki”

Służy do ewidencji należności i roszczeń oraz zobowiązań nie objętych rozrachunków z tytułu potrąceń dokonanych na listach wynagrodzeń z innych tytułów niż podatki i składki odprowadzone do ZUS, niesłuszne obciążenia i korekty pomyłkowych uznań bankowych oraz niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń bankowych, pożyczek i równego rodzaju rozliczeń a także krótko- i długoterminowych należności funduszy celowych.

Na stronie Wn konta 240 ujmuje się w szczególności:

- przelewy potrąceń obciążających pracownika, dokonanych z naliczonych na liście wynagrodzeń,

ujawnione niedobory, w wyniku przeprowadzonych w j ednostce inwentaryzacji,
spłaty pożyczek zaciągniętych od innych jednostek,
błędne obciążenia i korekty błędnych uznań dokonanych przez bank (na podstawie
wyciągów bankowych),
wpłaty sum depozytowych.

Na stronie Ma konta 240 ujmuje się w szczególności:

wpłaty sum depozytowych,
zobowiązania z tytułu potrąceń dokonanych na listach płac na rzecz jednostek innych niż budżet
i ZUS,
ujawnione nadwyżki w wyniku przeprowadzonej inwentaryzacji,
niesłuszne uznania i korekty mylnych obciążeń bankowych,
zwiększenie zobowiązań związanych z depozytami pieniężnymi z tytułu oprocentowania
obcych środków pieniężnych na rachunku bankowym.

Na koncie 240 mogą występować dwa salda będące sumą sald występujących na kontach
analitycznych. Saldo Wn oznacza stan należności i roszczeń a saldo ma stan zobowiązań z tytułu
pozostałych rozrachunków.

28. Konto 249- „Inne rozrachunki”

Konto 249 służy do ewidencji krajowych i zagranicznych rozrachunków nie ujętych na
innych kontach zespołu 2, w tym rozrachunków z tytułu roszczeń spornych skierowanych na
drogę sądową lub do firmy ubezpieczeniowej.

Ewidencja szczegółowa do konta 249 powinna umożliwiać ustalenie stanu rozliczeń każdego
z tytułów rozrachunków.

Konto 249 funkcjonuje na ogólnych zasadach, określonych dla kont rozrachunków.

Konto 249 może wykazywać dwa salda. Wn oznaczające wielkość roszczeń oraz Ma
oznaczające zobowiązania jednostki.

29. Konto 310- „Materiały”

Konto 310 służy do ewidencji stanowiących własność jednostki zapasów materiałów,
przewidzianych do zużycia w ramach działalności podstawowej. Na tym koncie ujmuje się zapasy
materiałów, które podlegają inwentaryzacji na koniec roku obrachunkowego. W trakcie roku
budżetowego zakup materiałów dokonywany jest wyłącznie na bieżące potrzeby i w momencie
zakup u księguje się te materiały w koszty według rodzajów.

30. Konto 400- „Koszty według rodzajów”

Służy do ewidencji kosztów prostych według rodzaju i podziałek klasyfikacji budżetowej Na stronie
Wn księguje się wszystkie poniesione w okresie koszty a na stronie Ma zmniejszenia poprzednio
ujętych kosztów oraz przeniesienie salda kosztów, występującego na koniec roku. Saldo Wn konta
400 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860. Nie księguje się na kontach zespołu 4
kosztów finansowanych z funduszy celowych i innych oraz kosztów inwestycji, pozostałych
kosztów operacyjnych, kosztów operacji finansowych i strat nadzwyczajnych.

31. Konto 401- „Amortyzacja”

Służy do ewidencji kosztów amortyzacji od środków trwałych i wartości niematerialnych
i prawnych od których odpisy umorzeniowe są dokonywane stopniowo według stawek
amortyzacyjnych.

Na stronie Wn konta 401 ujmuje się odpisy amortyzacyjne a na stronie Ma przeniesienie

kosztów amortyzacji na wynik finansowy. Środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne amortyzowane są jednorazowo za okres całego roku.

Konto 401 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Wn, które wyraża wysokość poniesionych kosztów. Saldo konta 401 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

32. Konto 490- „Rozliczenie kosztów”

Konto 490 służy do ujęcia w korespondencji z kontem 640 „Rozliczenia międzyokresowe kosztów” rozliczanych w czasie, które były ujęte na koncie 400.

Na koniec roku saldo konta 490 przenosi się na konto 860 „Wynik finansowy”.

33. Konto 640- „Rozliczenia międzyokresowe”

Służy do ewidencji kosztów przyszłych okresów (rozliczenia czynne) oraz rezerwy na wydatki przyszłych okresów (rozliczenia bierne) a w korespondencji z kontem 490 „Rozliczenie kosztów”.

Ewidencje szczegółową do konta 640 prowadzi się według tytułów rozliczeń międzyokresowych kosztów z podziałem na rozliczenia międzyokresowe kosztów czynne i bierne.

Konto 640 może wykazywać dwa salda.

Saldo Wn konta 640 oznacza koszty przyszłych okresów, które w następnym roku przenosi się na konto 400 „Koszty według rodzajów”.

Saldo Ma konta 640 oznacza rezerwy na wydatki przyszłych okresów.

34. Konto 750- „Przychody i koszty finansowe”

Służy do ewidencji przychodów z tytułu dochodów budżetowych oraz operacji finansowych i kosztów operacji finansowych.

Konto 750 może wykazywać w ciągu roku obrotowego saldo Ma, które wyraża wielkość dochodów budżetowych Saldo konta 750 przenosi się w końcu roku obrotowego na konto 860.

Na koniec roku konto 750 nie wykazuje salda.

35. Konto 760- „Pozostałe przychody i koszty”

Służy do ewidencji przychodów i kosztów nie związanych bezpośrednio ze zwykłą działalnością jednostki.

Ewidencja analityczna do konta 760 powinna zapewnić dane o strukturze pozostałych przychodów i kosztów ich osiągnięcia.

Na stronie Ma konta 760 ujmuje się:

odpisane przedawnione zobowiązania, z wyjątkiem zobowiązań o charakterze publicznoprawnym nie obciążających kosztów, otrzymane rzeczowe darowizny środków obrotowych, nieodpłatnie otrzymane środki obrotowe.

Na stronie Wn konta 760 ujmuje się: wartość

sprzedanych materiałów,

odpisane przedawnione, umorzone i nieściągalne należności, z wyjątkiem należności o charakterze publicznoprawnym nie obciążających kosztów, koszty z tytułu kar i grzywien, koszty postępowania spornego i egzekucyjnego, nieodpłatne przekazanie środków obrotowych.

W ciągu roku obrotowego konto 760 może wykazywać dwa salda.

Saldo Wn konta 760 oznacza wartość pozostałych kosztów operacyjnych. Saldo Ma konta 760 oznacza wartość pozostałych przychodów operacyjnych.

W końcu roku obrotowego przenosi się:
na stronę Ma konta 760- pozostałe przychody operacyjne, na stronę
Wn konta 760- pozostałe koszty operacyjne.

Na koniec roku konto 760 nie wykazuje salda.

36. Konto 761- „Pokrycie amortyzacji”

Służy do ewidencji wartości amortyzacji ujętej na koncie 401.

Na stronie Ma konta 761 ujmuje się równowartość amortyzacji ujętej na koncie 401 a na stronie Wn przeniesienie salda konta w końcu roku obrotowego na konto 860 „Wynik finansowy”.

Na koniec roku obrotowego konto 761 nie wykazuje salda.

37. Konto 800- „Fundusz jednostki”

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń funduszu jednostki, który stanowi równowartość ujętych w ewidencji składników majątku trwałego i obrotowego jednostki, umorzenia środków trwałych za rok bieżący, wyniku finansowego za rok ubiegły. Ewidencję analityczną do konta 800- Fundusz zasadniczy prowadzi się z podziałem na fundusz w środkach obrotowych i fundusz w środkach trwałych oraz fundusz inwestycyjny.

38. Konto 810- „Dotacje budżetowe oraz środki z budżetu na inwestycję”

Służy do ewidencji dotacji przekazywanych z budżetu na finansowanie działalności podstawowej (dotacje podmiotowe, przedmiotowe), środków specjalnych i gospodarstw pomocniczych jednostek budżetowych oraz zakładów budżetowych i uznanych za wykorzystane i rozliczone, środków przekazywanych z budżetu na finansowanie inwestycji jednostek i zakładów budżetowych oraz innych dotacji przekazywanych z budżetu. Na stronie Wn konta 810 ujmuje się równowartość dokonanych wydatków na inwestycje jednostek budżetowych (zapis równoległy do zapłaty zobowiązań księgowany Wn 810 Ma 800) oraz uznane za wykorzystane lub rozliczone dotacje przekazane przez Urząd Miasta. Na stronie Ma konta 810 ujmuje się przeksięgowanie w końcu roku obrotowego salda konta 810 na konto 800 „Fundusz majątku obrotowego”.

Ewidencję analityczną do konta 810 należy prowadzić według podziałek klasyfikacji, jednostek, którym dotację przekazano i przeznaczenie dotacji. Na koniec roku konto 810 nie wykazuje salda.

39. Konto 840- „Rezerwy i rozliczenia międzyokresowe przychodów”

Służy do ewidencji rezerw, przychodów przyszłych okresów oraz innych rozliczeń międzyokresowych.

Na stronie Ma konta 840 ujmuje się: utworzenie i zwiększenie rezerwy, powstanie i zwiększenie rozliczeń międzyokresowych.

Na stronie Wn konta 840 ujmuje się:
zmniejszenie lub rozwiązanie rezerwy,
rozliczenie rozliczeń międzyokresowych poprzez zaliczenia ich do przychodów roku obrotowego lub zysków nadzwyczajnych.

Konto 840 może wykazywać saldo Ma, które oznacza stan rozliczeń międzyokresowych, rezerw.

40. Konto 851- „Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych”

Służy do ewidencji stanu oraz zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Ewidencja szczegółowa do konta powinna pozwolić na wyodrębnienie stanu zwiększeń i zmniejszeń zakładowego funduszu świadczeń socjalnych z podziałem według źródeł zwiększeń i kierunków zmniejszeń, wysokości poniesionych kosztów i wysokości uzyskanych przychodów przez poszczególne rodzaje działalności socjalnej.

41. Konto 860- „Straty i zyski nadzwyczajne oraz wynik finansowy”

Służy do bieżącej ewidencji strat i zysków nadzwyczajnych oraz do ustalenia na koniec roku wyniku finansowego. W końcu roku ujmuje się na nim sumę: poniesionych w roku obrotowym kosztów, dotacji przekazanych na finansowanie działalności podstawowej samodzielnie bilansujących oddziałów oraz na inwestycje w zakładach budżetowych i środkach specjalnych, kosztów operacji finansowych, obowiązkowych zmniejszeń wyniku finansowego, uzyskanych przychodów finansowych, pozostałych przychodów oraz przeksięgowanie wyniku finansowego za rok ubiegły.

W końcu roku obrotowego pod datą 31 grudnia na stronę Wn konta 860 przeksięguje się poniesione koszty według rodzajów a na stronę Ma konta 860 uzyskane przychody w korespondencji z kontami zespołu 7 oraz pokrycie kosztów amortyzacji.

Saldo Wn oznacza ujemny wynik finansowy jednostki (stratę netto).

Saldo Ma oznacza dodatni wynik finansowy jednostki (zysk netto).

Saldo podlega przeksięgowaniu na konto 800, w roku następnym- pod datą przyjęcia sprawozdania finansowego.

Konta pozabilansowe

1. Konto 092- „Środki trwale i wartości niematerialne i prawne obce”

Służy do ewidencji obcych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych oraz niskocennych składników rzeczowych długotrwałego użytku

Na stronie Wn ujmuje się przyjęcie na stan ewidencyjny a na stronie Ma ich zwrot.

2. Konto 290- „Odpisy aktualizujące należności”

Służy do ewidencji odpisów aktualizujących wartość należności wątpliwych oraz należności z tytułu odsetek przypisanych, ale niezapłaconych do dnia bilansowego. Odpisy aktualizujące należności korygują konta należności dochodów Skarbu Państwa.

Na stronie Wn ujmuje się zmniejszenie odpisu aktualizującego w związku z ustaniem przyczyn dokonania tego odpisu.

Na stronie Ma ujmuje się wartość przypisanych odpisów aktualizujących należność oraz odsetek należnych a jeszcze niezapłaconych do dnia bilansowego.

3. Konto 291- „Zobowiązania warunkowe”

Służy do ewidencji zobowiązań z tytułu:

nie uznanych roszczeń, skierowanych przez kontrahentów do sądu, udzielonych poręczeń, gwarancji, przekazania kontrahentowi weksli obcych po ich indosowaniu lub zdyskontowaniu.

Na stronie Ma konta 291 ewidencjonuje się wartość zobowiązania.

Na stronie Wn ewidencjonuje się wartość spłaty zobowiązania.

Konto 291 wykazuje na koniec roku obrotowego saldo Ma, które oznacza stan zobowiązań.

4. Konto 980- „Plan finansowy wydatków budżetowych”

Konto 980 służy do ewidencji wartości planu finansowego wydatków budżetowych

Na stronie Wn konta 980 księguje się kwoty zatwierdzonego planu finansowego wydatków oraz jego korekty, z tym że zwiększenia zapisem dodatnim a zmniejszenia zapisem ujemnym.

Na stronie konta Ma konto 980 księguje się: wartość

zrealizowanych w roku wydatków,

wartość wydatków niewygasających, które ujęto w planie do realizacji w roku następnym,

wartość niezrealizowanych wydatków, które były w planie.

Wszystkie dane na koncie 980 należy ewidencjonować według klasyfikacji budżetowej, w szczególności planu finansowego zgodnie z uchwałami. Na koniec roku obrotowego konto 980 nie wykazuje salda.

5. Konto 981- „Plany finansowe niewygasających wydatków”

Konto 981 służy do ewidencji planu finansowego niewygasających wydatków budżetowych Na stronie Wn konta 981 ujmuje się zatwierdzony plan finansowy niewygasających wydatków.

Na stronie Ma konta 981 ujmuje się:

równowartość zrealizowanych niewygasających wydatków budżetowych, które były zatwierdzone w planie na dany rok,

wartość planowanych na dany rok niewygasających wydatków, ale niezrealizowanych lub wygasłych.

Wszystkie dane na koncie 981 należy ewidencjonować według klasyfikacji budżetowej, w szczególności planu finansowego zgodnie z uchwałami.

Na koniec roku obrotowego konto 981 nie powinno wykazywać salda.

B U R M I S T R Z
M I A S T A G O S T Y N I N A
mgr inż. Włodzisław Sznićkowski